

svěřenství nemohl vyřaditi svými předpisy platnost zákona o zrušení šlechtictví ve prospěch takových držitelů svěřenských, kteří je drží na základě rodových výsad a předsudků o rovnorodém sňatku na úkor občanů čekatelů, jichž právo je silnějším, nebere-li se zřetel na odstraněný předsudek rodový. Z toho všeho vyplývá, že svěřenský soud zřejmě porušil zákon, ale také se dopustil zřejmé protispisovosti a v důsledku toho i zmatečnosti řízení, což všechno velmi přehledně mu bylo vytýkáno už v rekursu do jeho usnesení, čehož však nedbal rekursní soud, když s porušením zásad shora uvedených vyřídil dohodu uzavřenou pouze s čekateli, jichž práva jsou sporná a pochybná. Čekateli ve smyslu §u 2 (2) zákona jsou ti, kdož v den, kterého nabude zákon účinnosti, tedy dne 14. listopadu 1924 (§ 19), jsou povoláni podle zřizovací listiny ku posloupnosti ve svěřenství, jsou již na živu, nebo aspoň pokládáni jsou za narozené (§ 22 obč. zák.), při čemž však nehledí se k omezením zřizovacích listin, která se přičítá právnímu řádu po 28. říjnu 1918 zrušením šlechtictví (pro nerovný sňatek, nedostatek šlechtictví, nebo určitého počtu šlechtických předků a podobným). Nemělo býti také přehlédnuto, že František de Paula T. podal pod č. j. Ck VI 259/24 na nynějšího držitele svěřenství Františka Antonína T-a žalobu o vydání veškerého jmění svěřenského a jmenovitě také o uznání, že mu jako členu starší linie přísluší silnější právo svěřenské, než žalovanému, o kteréžto žalobě rovněž nebylo dosud rozhodnuto právoplatně. Ostatně, kdyby i byl pravým držitelem II. T-ského reálného svěřenství, nebyl František Antonín T., o jehož svěřenské držitelství je spor, oprávněn takovou dohodu uzavřít, neboť nemohl opominouti při jejím uzavření oba stěžovatele, dokud v této příčině (§ 8) nebude právoplatnými rozsudky rozřešena otázka držitelství a nejbližšího čekatelství, neměl tedy svěřenský soud zákonitého podkladu pro další opatření podle §u 2 (4) zákona, nýbrž měl se zachovati podle §u 8 (1) zákona, totiž měl vyčkati, komu bude nárok ve sporném řízení platně přiznán, a podle toho měl učiniti potřebná opatření, nevydav vlastního usnesení. Potud bylo dovolacímu rekursu vyhověti.

Nebylo mu však vyhověti potud, pokud jest jím žádáno, by svěřenský soud poučil strany, že lhůta ku případné dohodě počíná běžeti teprve od právoplatného vyřízení zahájených sporů, neboť toto žádání, jak už bylo vyloženo podrobně v hořejších vývodech, není opodstatněno. Předložená dohoda bude moci podle zákona přicházeti v úvahu pouze tehdy, kdyby o žalobním návrhu stěžovatelů bylo právoplatně rozhodnuto zamítavě. Jinak jest lhůta podle §u 2 zákona lhůtou propadnou, toho času ovšem uplynula, a proto nová dohoda, v rámci zákona uzavřená, vůbec už nemůže přicházeti v úvahu.

Čís. 5545.

Zákon o zrušení svěřenství ze dne 3. července 1924, čís. 179 sb. z. a n.

Svěřenský soud není nadále (po účinnosti zákona o zrušení svěřenství) oprávněn schvalovati odprodeje svěřenských nemovitostí. Návrh přes to svěřenskému soudu podaný jest nepřipustný.

(Rozh. ze dne 15. prosince 1925, R I 924/25.)

Svěřenský soud (zemský soud v Praze) schválil smlouvy o odprodeji části kmenové podstaty svěřenské. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a odmítl návrh na schválení smluv.

Důvody:

Zákonem ze dne 3. července 1924, čís. 179 sb. z. a n., nabyvším podle §u 19 účinnosti za tři měsíce po vyhlášení, tedy dnem 14. listopadu 1924, byla zrušena svěřenství všeho druhu, a pozbyly tímto dnem podle §u 18 platnosti všechny předpisy zákonů a nařízení o svěřenstvích, pokud jsou v rozporu s tímto zákonem, zejména §§ 618 až 645 obč. zák., §§ 108, 220 až 256 nesp. říz., zákony ze dne 13. června 1868, čís. 61 ř. zák. a ze dne 27. března 1918, čís. 117 ř. zák., §§ 50 čís. 4, 78 prvý odstavec, 116 j. n., §§ 97 druhý odstavec a 109 ex. ř., nařízení uher-ského ministerstva spravedlnosti ze dne 7. dubna 1869, čís. 1889 J. M., §§ 2 čís. 1 a § 42 zákona čl. I. z roku 1911. V platnosti zůstala pro-zatímne pouze ta činnost svěřenských soudů, která je v onom zákoně ustanovena výslovně, mezi kterou však nenáleží schvalování odprodejů svěřenských nemovitostí (srovnej zákon ze dne 27. března 1918 čís. 117 ř. zák.). Je tedy zřejmou protizákonností (§ 16 nesp. říz.), dostalo-li se smlouvám, o které běží, byť i za účastenství opatrovníka svěřenství a potomstva, pokud se týče opatrovníka nezletilých čekatelů soudem prvé stolice svěřenského a rekursním soudem opatrovníckého schválení, o kteréžto poslední ostatně nebylo ani žádáno. Právem vytýkají stěžo-vatelé rekursnímu soudu také nedůslednost, když na jedné straně pro-hlašuje činnost svěřenského soudu za skončenou, ale na druhé, před-pokládav, že by mohlo běžeti o činnost prvého soudu jako opatro-vnického soudu, řídí se ve věci samé — totiž přesně řečeno ve věci opa-trovnické — výhradně údaji svěřenského protokolu, uvádí-li, že v tomto protokolu je zapsán jako držitel svěřenství František Antonín T., a ja-kožto tři čekatelé jeho dva synové a jeho bratr, při tom však nebéře zřetele na další spisy »opatrovníckého« soudu, na spisy zahájených ro-zepří v otázkách svěřenství. Poněvadž dle shora řečeného podán Fran-tiškem Antonínem T-em návrh dle zákona nepřipustný, bylo dovolacímu rekursu vyhověti, napadené usnesení jakož i usnesení prvého soudu zru-šiti a zmíněný návrh odmítnouti.

Čís. 5546.

Při zápůrčí žalobě není třeba, by rušitel osvojoval si určité p r á v o, omezující cizí vlastnictví. Ba nevádí ani, že rušitel výslovně přiznává, že k zásahu do cizího vlastnictví oprávněn není.

(Rozh. ze dne 15. prosince 1925, R I 1014/25.)

Procesní soud prvé stolice zamítl žalobu, aby bylo uznáno, že žalobci jsou skutečnými neobmezenými vlastníky role jim v pozemkové knize do knihovního vlastnictví připsaného, že žalovaným